

ZÁKLADNÁ ŠKOLA JAROSLAVA SIMANA,
OKTÓBROVÁ 16, VALASKÁ
tel: 048/6176927, 0911650176
e-mail: riaditel@zsvalaska.edu.sk
www.zsvalaska.edupage.sk

Príloha č. 3 k ŠkVP

PLÁN AKTIVÍT NA PODPORU ROZVOJA ČITATEĽSKEJ GRAMOTNOSTI

v Základnej škole Jaroslava Simana vo Valaskej

Čítanie a čitateľská gramotnosť tvoria nevyhnutný predpoklad na rozvíjanie kľúčových kompetencií, predovšetkým kompetencie k učeniu sa, a čoraz viac sa využívajú ako nástroj na dosiahnutie ďalších cieľov v pracovnom i osobnom živote.

Štúdiá PISA definuje ČG ako „schopnosť porozumieť písanému textu, premýšľať o ňom a používať ho na dosiahnutie vlastných cieľov, na rozvíjanie vlastných vedomostí a potenciálu a na aktívnu účasť v spoločnosti.“

Niektoré európske krajiny prijali na zlepšenie úrovne čitateľskej gramotnosti zvláštne stratégie, programy, či plány. Nároky na čitateľskú zručnosť sa neustále zvyšujú a jednotlivci musia pracovať s textovými informáciami novými a komplikovanejšími spôsobmi. Keďže výsledky medzinárodných výskumov ukázali nedostatočnú úroveň ČG u slovenských žiakov a upozornili na nevyhnutnosť systematického prístupu v tejto oblasti, vypracovalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR v roku 2016 Národnú stratégiu zvyšovania úrovne a kontinuálneho rozvíjania čitateľskej gramotnosti, školský rok 2016/17 vyhlásilo za rok rozvíjania čitateľskej gramotnosti, zároveň tento školský rok 2017/18 za rok pokračujúceho rozvoja čitateľskej gramotnosti.

Menovaná stratégia ukladá školám pripraviť plán aktivít na podporu čitateľskej gramotnosti a zakotviť ho do pedagogickej dokumentácie školy, vrátane kontroly a vyhodnocovania.

Koncepcia rozvoja ČG:

- Zadefinovať pojem čítanie ako čítanie s porozumením
- ČG realizovať vo všetkých vzdelávacích oblastiach.
- Zapracovanie aktivít a metód rozvoja ČG do učebných osnov všetkých predmetov.
- Vyučovacie hodiny, ktoré sú zamerané na osvojenie si správnych stratégií pri čítaní s porozumením a na vyhľadávanie informácií v súvislosti s edukačným obsahom, realizovať v spolupráci so školským knihovníkom v priestoroch školskej knižnice alebo uskutočňovať v spolupráci s verejnou knižnicou v jej priestoroch.
- Podporovať projekty rodinnej ČG a rodinného čítania.

Pozn. MŠVVaŠ SR pripravuje nový program prípravy učiteľov v tejto oblasti a ponuku kontinuálneho vzdelávania na zlepšenie profesijných kompetencií učiteľov v oblasti rozvoja

ČG, do roku 2020 zabezpečí realizáciu systému celoživotného vzdelávania knihovníkov a informačných profesionálov, plánuje vytvoriť Metodický podporný portál ČG pre učiteľov, žiakov aj rodičov, na ktorom budú dostupné teoretické i praktické informácie v súlade so stratégiou digitalizácie vzdelávania.

Plán stratégií, metód a aktivít na podporu ČG

Slovenský jazyk a literatúra, tvorivé písanie, zábavné čítanie, občianska náuka

Čitateľské stratégie ako súčasť metakognitívnych poznatkov žiakov – poznanie vlastného učebného štýlu a vlastných procesov učenia podporujúcich učenie sa žiaka: stratégia EUR, SQ3R, 3-2-1, KWL

Rôzne postupy a metódy práce s textom (súvislým i nesúvislým) – hlasné čítanie, tiché čítanie, riadené (štruktúrované čítanie), vzájomné čítanie vo dvojiciach, v skupine, odpovede na otázky k textu, tvorba otázok k textu, vlastné krátke reakcie k textu, zmena žánru textu, vytváranie komiksu, básne podľa obrázka, ilustrácia textu, metóda verifikácie viet, práca so slovníkmi, dramatizácia textu

Iné aktivity – hodiny tvorivého písania a zábavného čítania, samostatné projekty k danej téme, návštevy školskej knižnice a obecnej knižnice, podpora čítania v rodine, recitačné súťaže, tvorba časopisu Čfn, literárne vychádzky a exkurzie.

Biológia, chémia, geografia, dejepis, občianska náuka, regionálne výchova

Čitateľské stratégie – 3-2-1, Porovnaj a rozlíš (Výroková forma a Vennov diagram), RAP, PLAN

Rôzne postupy a metódy práce s textom – práca s tematickými mapami, tvorba pojmových máp, časových priamok, práca s klimadiagramami, grafmi, práca s tabuľkami (Che, GEG), vypracúvanie úloh podľa zadania v PL

Iné aktivity – exkurzie (RGV, GEG) s následným vypracovaním PL

Matematika

Čitateľské stratégie – KWL, Vieš sa riadiť pokynmi

Rôzne postupy a metódy práce s textom – čítanie textu s porozumením, zápis slovnej úlohy, čítanie informácie z textu, grafu, tabuľky, z diagramu, tvorba pojmových máp, náčrt pri geometrických úlohách

Iné aktivity – situácie z bežného života - čítanie z pokladničného lístka, inzeráty, objednávky, cestovný poriadok

Náboženská výchova

Rôzne postupy a metódy práce s textom – čítanie, porozumenie a dramatizácia biblických textov, reprodukcia textu(hra na reportéra), porovnávanie biblických príbehov s reálnym životom, vytváranie pojmových máp, tvorba vlastnej Biblie, dotvorenie príbehu podľa vlastnej fantázie

Etická výchova

Postupy a metódy práce s textom – tvorba Knihy dobrých skutkov, príbehy od rovesníkov v projekte Detský čin roka(zaznamenávanie hlavnej myšlienky prečítaných príbehov, hlasovanie za príbeh, tvorba vlastného príbehu.

Výchova umením

Postupy a metódy práce s textom – kreslí podľa viet..., ilustrácia k príbehu, spev podľa solmizačných slabík, príbehy slávnych ľudí

1.stupeň

- Formovať kladný vzťah žiakov ku knihe a literatúre:
 - ✓ prezentácia prečítaných kníh
 - ✓ spoločné čítanie jednej knihy
 - ✓ návšteva knižníc – školskej, obecnej
- zvyšovať kvalitu techniky čítania žiakov – *Naj moderátor*
- v súvislosti s Medzinárodným mesiacom školských knižníc zapojiť sa do československého projektu *Záložka do knihy spája školy*
- v súvislosti s Medzinárodným dňom školských knižníc sa zapojiť do projektu *Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice*
- podporovať voľno-časové aktivity detí a žiakov zamerané na jazykovú kultúru – *Hviezdoslavov Kubín, Vianočná pošta, Šaliansky Matko, besiedky pre rodičov*
- tvorba vlastných básní, príbehov (príbehy s vybranými slovami – 3. ročník)
- prezentácia projektov
- tvorba projektov na hodinách Informatiky a Informatickej výchovy – pozvánka, inzerát, písanie príbehov
- rozvíjať čítanie s porozumením výberom vhodných textov
- písomné práce zostavovať na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti
- spolupráca žiakov 1. a 2. stupňa *Rád čítam rozprávky a povesti mladším deťom*
- *učíme sa navzájom* – každá skupina sa naučí časť nového učiva, ktoré potom porozprávajú ostatným spolužiakom (každá skupina má inú časť učiva).

Plán aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti v školskom roku 2017/2018 ako príloha č.3 k ŠkVP bol prerokovaný na pedagogickej rade dňa 24. januára 2018.

Na základe podkladov kolektívu pedagogických zamestnancov spracovali:

*Mgr. Eva Hanková
PaedDr. Miriam Slivková*